

Türkiye'de yayımlanan turizm konulu makaleler üzerine bir inceleme

NAZMI KOZAK

ABSTRACT

AN ANALYSIS OF TOURISM ARTICLES PUBLISHED IN TURKEY FOR THE PERIOD FROM 1979 TO 1994

It is meaningful to inspect the articles which are published in a certain time period because it contributes to identify the major development patterns in a certain discipline and the dominant trends. The articles were published on tourism in Turkey from 1979 to 1994 were investigated in terms of 'the name of the author', 'the subsector which they work for', 'the name of the journal'. The articles were also analyzed whether they had published in journals which have an editorial board or not. The result of the research indicated that the majority of the articles were published in two main journal. Most of these articles were descriptive and they were published by the journals which did not have an editorial board. Also, the findings of the analysis revealed that most of the authors were not academicians.

Nazmi Kozak, Anatolia Dergisi, P. O. Box. 589 06445 Yenisehir - Ankara, Turkey.

Nazmi Kozak: İİBF, Çukurova Üniversitesi, İİBF, Mersin Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu (1986); yüksek lisans, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Programı (1991); doktora, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Programı (öğrenci). Anatolia Dergisi sahibi ve sorumlu yazarları müdürüdür.

Bir bilim dalının bir ülkedeki durumunu anlayabilmek ve değerlendirebilmek için belki de en önemli veri tabanını o alanda yapılmış yayınlar oluşturmaktadır (Üsdiken ve Pasadeos 1992, s.107). Dünya genelinde veya herhangi bir ülkede, bir bilim dalıyla ilgili belirli zaman aralıklarında yapılacak "stok tesbiti" araştırmalarının yararlı sonuçları olduğu, bilim adamları arasında genel kabul görmektedir. (Üsdiken ve Pasadeos 1992; Dener ve Atasagun 1982; Schlachter ve Thomison 1974; Berkman 1987; Berkman ve Kozan 1979; Yıldırım 1993). Makale yayınlarının, taşıdıkları önem açısından kültürel ve disiplinler farklılıkları olmakla birlikte bilimsel faaliyetin en önemli türlerinden birisini oluşturması (Üsdiken ve Pasadeos 1992, s. 108) ve bir ülkedeki her türden yayınların bir kalkınma göstergesi olması (Dener 1985, s. 6), böyle bir çalışmanın her bilim dalında yapılmasının yararını ortaya koymaktadır.

Yayımlanan makalelerin çeşitli parametrelere göre incelenmesi ile; bir ülkedeki ilgili bilim dalında sağlanan gelişmeler ve ortaya çıkan yeni egemen eğilimlerin ortaya çıkarılması sağlanabilmektedir (Üsdiken ve Pasadeos 1993, s. 73). Böylesi araştırmaların ortaya çıkardığı bulgulardan yararlanarak, ilgili bilim dallarında var olan sorunların giderilebilmesi için nelerin yapılabileceği konusunda tartışma olanağı da sağlanabilmektedir.

Makalerin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi, ne Türkiye'de ne de dünya genelinde yeni bir çalışma alanı değildir. Bununla ilgili olarak uzun bir süredir bazı çalışmalar yapılmaktadır.

Bu konuyla ilgili olan bir çalışma Go-odall ve Westing (1972) tarafından Public

Administration Review'de 1940-1969 yılları arasında yayımlanan makaleler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Perry ve Kraemer de (1986), Public Administration Review'de yayımlanan makaleleri çeşitli değişkenlere göre analiz etmişlerdir. Bowman ve Hajjar tarafından yapılan bir araştırmada ise (1978), Amerikan Public Administration dergisinde yayımlanan makaleler incelenmiştir.

Türkiye'de ise İnönü (1971), 1923-1966 yılları arasında fizik dalındaki araştırmalara Türkiye'nin katkısını gösteren bir bibliyografya ile araştırması sonrasında elde ettiği gözlemlerini içeren bir çalışma yapmıştır. Yine İnönü tarafından gerçekleştirilen bir diğer araştırmada (İnönü 1973), 1923-1966 döneminde Türkiye matematik araştırmaları bibliyografyası hazırlanmış ve bu bibliyografyanın incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular değerlendirilmiştir. İnönü (1975) başka bir araştırmasını da "1923-1966" döneminde Türkiye'nin Kimya ve Biyokimya, Eczacılık, Kimya Mühendisliği, Metalurji Gibi İlgili Dallarda Araştırmaya Katkısını Gösteren Bir Bibliyografya Üzerine Gözlemler" başlığı altında toplamıştır. İnönü bu çalışmasında 1317 araştırma sonucunu içeren makaleyi araştırma kapsamına alarak, birtakım analizler yapmıştır. İnönü'nün bir diğer çalışmasının konusu da, Türkiye'deki kimya araştırmaları oluşturmamaktadır (İnönü 1982). Bu çalışmasında, araştırmacı 1923-1966 yılları arasında kimya alanında gerçekleştirilmiş araştırmalara ilişkin bazı gözlemlerde bulunmuştur. Öner (1972), çalışmasında Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi'nde yayımlanan iktisat konulu makaleleri; Cüceoğlu (1971) tarafından gerçekleştirilen

bir çalışmada ise, Türkiye'de yayımlanan kitap ve makaleleri yöntembilim açısından incelemiştir. Berkman ve Kozan (1979) ise Amme İdaresi Dergisi'nde 1968-1977 yılları arasında yayımlanmış olan makaleleri birtakım parametrelere göre analiz etmişlerdir. Berkman (1987) tarafından yapılan bir başka araştırmanın konusunu yine Amme İdaresi Dergisi'nde yayımlanan makaleler oluşturmuştur. Lee (1991), Cumhuriyet Gazetesi'nde latin harflerinin kullanılmaya başlandığı 1928 yılından 1960'a kadar geçen sürede yayımlanmış yazıları, yazarlarına, konularına ve zaman içerisindeki dağılımlarına göre değerlendiren bir bibliyografya çalışması gerçekleştirmiştir. Üsdiken ve Pasadeos'un (1992) gerçekleştirmiş olduğu bir çalışmada konu, yönetim konulu makalelerdir ve bu çalışmada Eskişehir İİBF Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi, İ.Ü. İşletme Dergisi ve Amme İdaresi Dergisi'nde yayımlanan makaleler araştırma konusunu oluşturmuştur. Yazarlar bu çalışmalarında, söz konusu dergilerde yayımlanan veri temelli makaleleri yöntembilim açısından analiz etmişlerdir. Üsdiken ve Pasadeos (1992) tarafından Amme İdaresi Dergisi'nde yayımlanan bir başka çalışmada inceleme alanı yine Amme İdaresi Dergisi, ODTÜ Gelişme Dergisi, Eskişehir İİBF Dergisi ve İ.Ü. İşletme Dergisi'nde yayımlanan yönetim konulu makalelerdir. Yazarlar bu çalışmalarında söz konusu dergilerde 1975-1989 yılları arasında yayımlanan yönetim konulu makaleleri "atıf analizi" tekniklerinden yararlanarak incelemiştir. Üsdiken ve Pasadeos'un bir başka çalışması ise (1993), "Türkiye'de Örgütler ve Yönetim Yazını" başlığını taşımaktadır ve yazarlar bu çalışmalarında da, söz konusu dergilerde yayımlanan makaleleri "atıf analizi" tekniklerinden faydalanarak analiz etmişlerdir. Dergilerde yayımlanan makaleleri konu alan bir başka çalışma da Yıldırım (1993) tarafından yapılmıştır. Yıldırım çalışmasında Amme İdaresi Dergisi'nde 1968-1992 yılları arasında yayımlanan makaleleri incelemiştir. Atasagun (1983) tarafından yapılan çalışmada, Jo-

urnal of Economic Literature'de sınıflandırılan makalelerin tasnif gruplarına ve yıllara göre sayısal dökümü yapılmıştır. Dener ve Atasagun da (1985) Journal of Economic Literature'de yayımlanan iktisat konulu makaleleri incelemiştir. Yazarlar çalışmalarında, sözü edilen dergide yer alan makalelerden yola çıkarak iktisat biliminin gelişme yönlerini, tarihsel ve güncel perspektifleri çerçevesinde açıklamışlardır. Dener (1990) bir başka çalışmasında Hacettepe Üniversitesi İİBF Dergisi'nin on yıllık yayın yaşamında yayımlanmış olan makaleleri denetimli permüte başlık indeksine göre gruplandırmasının yanı sıra; dergide yazıları yayımlanan yazarların ve makalelerin kısa bir dökümünü vermiştir. Kozak (1994) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada ise konu, Anatolia Dergisi'nde yayımlanan yazılardır. Yazar bu çalışmasında sözü edilen derginin ilk beş yıllık yayın döneminde yayımlanmış yazıları bazı değişkenlere göre incelemiştir.

ARAŞTIRMANIN VERİ TEMELİ VE ANALİZ YÖNTEMİ

Bu çalışmada, Türkiye'de 1979-1994 yılları arasında yayımlanmış turizmle ilgili makaleler incelenmektedir. Çalışma kapsamına 1979 yılının baz alınmasının nedeni, o yıla değin Türkiye'de turizm alanında bir bilimsel derginin olmaması ve ayrıca, turizmle ilgili çok az makalenin yayımlanmış olmasıdır. Aydın'da bir grup bilim adamının çıkardığı "Turizm İşletmeciliği Dergisi"nin ilk çıktığı yıl olan 1979, bu çalışmanın geçmişe dönük kapsamını belirleyen faktör olmuştur. Türkiye'de turizm alanında yayımlanmış makalelerin 15 yıllık bir süreyi kapsayan dönemi, bu çalışmanın sınırlarını oluşturmaktadır.

İnceleme kapsamına alınan makalelerin seçiminde gözetilen en önemli unsur, makalenin yayımlandığı yayının makale düzeyinde yazıları sürekli yayımlaması olmuştur. Bundan dolayı üniversitelerde ve üniversite dışında yayınlanan ulaşılabilen bütün dergilerin taranması sonucunda elde edilen makaleler araştırma kapsamına

Bu çalışmada, Türkiye'de 1979-1994 yılları arasında yayımlanan turizm konulu makaleler incelenmektedir.

almıştır. Öte yandan magazin ağırlıklı turizm dergilerinde yayımlanan yazılar çalışma kapsamına dahil edilmemiştir. Bu bağlamda TÜRSAB Turizm Dergisi, Turizm Dünyası, Ekonomi ve Turizm, International Turizm Magazine, Amfora, TYD Dergisi, Skylife ve benzeri mesleki turizm magazin dergilerindeki yazılar bu çalışmanın kapsamına dahil edilmemiştir.

Araştırma kullanılan bazı kavramlara ilişkin açıklamalar

Çalışmadan istenilen bulguların elde edilebilmesi amacıyla altı ayrı değişken değerlendirmeye alınmıştır. Bunlar makale yazarının ünvanı, makalenin konusu, makalenin yayımlandığı yıl, makalenin yayımlandığı yayının adı, makalenin yayımlandığı yayında yayın kurulu denetiminin olup olmama durumu ve makalenin görgül veya kavramsal temelli olma durumudur.

Yukarıda belirtilen değişkenler, her bir makalenin tek tek incelenmesiyle bilgisayarda analize uygun hale getirilmiş ve sonuçta 491 adet makaleye ait kodlar SPSS programında analiz edilmiştir.

Araştırma kapsamında konu edinilen parametrelerin içerik açıklamaları şu şekildedir:

a) Makale yazarının ünvanı: Bu değişken çerçevesinde dikkate alınmış olan ünvanlar profesör, doçent, yardımcı doçent, doktor, araştırma görevlisi, öğretim görevlisi ve üniversite dışı kurum ve kuruluşlarda çalışanlar şeklindedir.

b) Makalenin konusu: Araştırma kapsamında değerlendirmeye alınan başlıklar ve içerdikleri alt konular aşağıdaki gibidir:

1. Turizm ve çevre: Bu başlık altında turizmin doğal, tarihi ve kültürel çevre ile olan ilişkisini inceleyen makaleler yer almaktadır.

2. Turizmin çeşitlendirilmesi: Burada turizmin çeşitlerini ve turizmin çeşitlendirilmesini konu edinen makaleler yer

almaktadır. Örneğin termal turizmi, golf turizmi, yat turizmi gibi.

3. Turizm pazarlaması: Bu başlık altında turizm pazarlamasını makro ve mikro açılardan inceleyen makaleler yer almaktadır. Örneğin, halkla ilişkiler, tanıtım, satış geliştirme, ülke ve bölge tanıtımı konularını işleyen makaleler bu başlık altında değerlendirilmiştir.

4. Turizm sosyolojisi: Turizmin sosyal yapı ile olan olumlu veya olumsuz ilişkilerini inceleyen makaleler bu başlık altında toplanmıştır.

5. Rekreasyon işletmeciliği ve planlaması: Bu başlık altında rekreasyon alanlarının düzenlenmesi, rekreasyon tesislerinin işletilmesi ve ekonomiye katkılarını inceleyen makaleler toplanmıştır.

6. Turizm ekonomisi: Turizmin ülke ekonomisine olan katkılarını konu edinmiş makaleler bu başlık altında yer almaktadır.

7. Turizm envanter araştırması: Türkiye'deki yörelerin turizm potansiyelini inceleyen ve konu edinen makaleler bu başlık altında değerlendirilmiştir.

8. Turizm eğitimi: Turizm eğitimini çeşitli düzeylerde inceleyen ve turizm eğitim kurumlarının envanterini yapan makaleler bu başlık altında yer almaktadır.

9. Seyahat işletmeciliği: Seyahat acenteciliği, tur operatörlüğü ve uiaştırma işletmeciliği ile ilgili olan makaleler bu başlık altındadır.

10. Turizm yatırımları proje analizi: Fiziksel planlamaya yönelik makro ve mikro çalışmalar, öneriler, modeller, taslaklar ve yatırım projelerinin analizini konu edinmiş makaleler bu başlık altında yer almaktadır.

11. Konaklama işletmeciliği: Otel işletmeciliği, pansiyon işletmeciliği, yiyecek-içecek işletmeciliği, otel departmanlarını konu edinen ve personel, muhasebe, finansman, kuruluş yeri, yönetim ve organizasyonla ilgili makaleler bu başlık altında değerlendirilmiştir.

Çalışmadan istenilen bulguların elde edilebilmesi amacıyla beş ayrı değişkene ilişkin veriler SPSS programında değerlendirmeye uygun hale getirilmiştir.

12. Dünya turizmi: Diğer ülkelerdeki turizm hareketlerini ve bunların Türkiye ile olan ilişkilerini konu edinen makaleler bu başlık altındadır.

13. Diğer: Bu başlık altında yukarıda sıralanan sınıflandırmaya sokulamayan makaleler yer almaktadır.

c) **Yayının adı:** 1979-1994 yılları arasında Türkiye'de pek çok süreli yayında turizm konulu makale yayımlanmıştır. Makaleler pek çok yayına dağıldığı için, en çok makale yayınlayan 10 yayına göre inceleme yapılması uygun görülmüştür. Geriye kalan dergiler ise "diğer" başlığı altında analiz edilmiştir. Bütünleştirme çalışması bilgisayar uygulaması sonrasında yapıldığından bütün yayınlara ait ayrı ayrı analizler arşimizde bulunmaktadır.

d) **Makalenin yazım yılı:** Bu değişken çerçevesinde makalelerin yayımlandığı yıllar inceleme konusu edilmiştir.

e) **Yayınlarda yayın kurulunun bulunup bulunmama durumu:** Bu değişkenin araştırma kapsamına alınmasından amaç, yayın kurulu olan veya olmayan dergilerde yayınlanan makaleleri bazı değişkenlere göre incelemektir. Böylelikle dergilerde yayın kurulu bulunmasının veya bulunmamasının hazırlanan makalenin kalitesine ne oranda etkide bulunduğu ilişkin bazı ipuçları elde edilebilecektir. Bu çalışmada dergilerin yayın kurulu olup olmadıkları, yayınların incelenmesiyle saptanmıştır. Dergi üzerinde yayın kurulu üyelerinin isimlerinin olup olmadığına bakılarak karar verilmiştir. Öte yandan bazı bilim adamları tarafından Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. tarafından yılda bir kez yayınlanan "Turizm Yıllığı"nın yayın kurulu olduğu beyan edilmektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda, Turizm Yıllığı'nın T.C. Turizm Bankası A.Ş. tarafından yayınlanan ilk iki sayısı dışında kalan sayılarında yayın kurulu denetiminin bulunmadığı ortaya çıkmıştır. Yıllık'ta özellikle son yıllarda yazıların seçimi turizm formasyonu bile olmayan bir kişi tarafından yerine getirilmekte olduğu öğrenilmiştir. Bu nedenle, bu çalışmada

TABLO:1 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE TURİZM KONULU YAYIMLANMIŞ MAKALELERİN DERGİLERE GÖRE DAĞILIMI

Dergiler	n	%
Anatolia Dergisi	133	27.1
Turizm Yıllığı	142	28.9
Turizm İşletmeciliği Dergisi	110	22.4
Eskişehir İİBF Dergisi	6	1.2
İ.Ü. İCTAM Seçme Makaleler	6	1.2
Turizmde Seçme Makaleler	6	1.2
Banka ve Ekonomik Yorumlar	3	0.6
Verimlilik Dergisi	6	1.2
H.Ü. İİBF Dergisi	8	1.6
Kalkınma Dergisi	29	5.9
Diğer	42	8.5
TOPLAM	491	100.0

Turizm Yıllığı adlı yayında 1985 ve 1986 yılları sonrasında yayımlanan makaleler yayın kurululu değerlendirilmesine tabi olmaksızın yayımlanmış kabul edilmiştir.

g) **Makalelerin görgül (ampirik) veya kavramsal temelli olma durumu:** Bu değişkenin araştırma kapsamına alınmasından amaç; turizmle ilgili makalelerin hangi oranda görgül veya kavramsal temelli olduklarının ortaya çıkarılmasıdır. Bilim adamları, bir ülkedeki herhangi bir bilim dalındaki görgül temelli olan çalışmaların azlığı ile o ülkedeki araştırma düzeyinin düşüklüğü arasında doğru orantının bulunduğu birleşmektedirler (Sümbüloğlu 1977, s. 63; Üsdiken ve Pasadeos 1992, s. 260).

BULGULAR

Türkiye'de 1979-1994 yılları arasında turizm konusunda yayımlanmış olan makaleleri konu edinen bu araştırma kapsamında, toplam 491 makale tek tek incelenerek bilgisayar uygulamasına uygun hale getirilmiştir. Kodlamaların bilgis-

1979-1984 yılları arasında Türkiye'de turizmle ilgili en fazla makale "Turizm Yıllığı" adlı yayında yayımlanmıştır. Bu yayını Anatolia Dergisi izlemektedir.

TABLO:2 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE YAYIMLANMIŞ TURİZM KONULU MAKALELERİN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI

Makalelerin konuları	n	%
Turizm ve çevre	42	8.6
Turizmin çeşitlendirilmesi	56	11.4
Turizm pazarlaması	71	14.5
Turizm sosyolojisi	29	5.9
Rekreasyon işl. ve planlaması	14	2.9
Turizm ekonomisi	78	15.9
Turizm envanter araştırması	10	2.0
Turizm eğitimi	28	5.7
Seyahat işletmeciliği	22	4.5
Turizm yatırımları proje analizi	8	1.6
Konaklama işletmeciliği	105	21.4
Dünya turizmi	5	1.0
Diğer konular	23	4.7
TOPLAM	491	100.0

Makaleler konuları bakımından "konaklama işletmeciliği"nde yoğunlaşmaktadır. Diğer yüksek orana sahip konular, "turizm ekonomisi" ve "turizm pazarlaması"dır.

yarda analiz edilmesiyle de çeşitli bulgular elde edilmiştir.

Çalışmanın bu bölümünde elde edilen bulgular önce tek, sonra da çok değişkenli olarak incelenerek, birtakım sonuçlara ulaşılmaya çalışılacaktır.

1. Makalelerin dergilere göre dağılımı

1979-1994 yılları arasında Türkiye'de turizmle ilgili konularda dergilerde yayımlanan makalelerin dağılımı Tablo 1'de görülmektedir. Tabloda yer alan değerlerin arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmüştür (ki - kare = 481.07). Tablonun incelenmesinden anlaşılmaktadır ki; 1979 yılını izleyen 15 yıllık dönemde Türkiye'de en fazla makale "Turizm Yıllığı"nda yayımlanmıştır. Bunu az bir fark ile Anatolia Dergisi'nin Aralık 1994 sayısının bu analize gereken bir husus olarak Anatolia Dergisi'nin Aralık 1994 sayısının bu analize, derginin geç yayımlanması dolayısıyla alın-

mamış olmasıdır. Anatolia'nın sözü edilen son sayısında 11 tane turizmle ilgili makale bulunmaktadır ki; bu veri, tablo sonuçlarını kısmen de olsa değiştirebilecek olan bir rakamdır. Bu durumda en fazla makale Anatolia'da yayımlanmış olmaktadır.

Aydın'da, ilk sayısı 1979 yılında yayımlanan ve 1982 yılına kadar sürekli ve ardından da değişik zamanlarda birkaç sayısı daha yayımlanan "Turizm İşletmeciliği" dergisinde 110 tane makalenin yayımlanmış olduğu görülmektedir. Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.'nin magazin dergisi olan "Kalkınma Dergisi"nde (birkaç yıl "bülten" adıyla yayımlanmıştır), 29 tane turizmle ilgili makalenin yayımlanmış olduğu tablodan anlaşılmaktadır. Turizmle ilgili en fazla makale yayımlayan üç yayın organı ile diğerleri arasındaki fark oldukça yüksektir. Tablonun ortaya koyduğu bir başka bulgu da, uzun zamandan bu yana turizm alanında yüksek lisans ve doktora düzeylerinde programları bulunan üniversitelerdeki dergilerde çok az miktarda turizmle ilgili makalenin yayımlanmış olduğudur. Bu durum, bu programlarda makale yazma oranının düşük olduğu biçiminde yorumlanabileceği gibi, öğretim elemanlarının başka dergilerde yazmayı tercih ettikleri şeklinde de yorumlanabilir.

2. Makalelerin konularına göre dağılımı

Türkiye'de 1979 yılından sonraki 15 yıllık dönemde turizm konularında yayımlanan makaleleri konularına göre incelemeye tabii tuttuğumuzda; değerler arasında anlamlı ilişki bulunduğu (ki-kare 37.77) görülmüştür. Değerlerin incelenmesi sonucunda, "konaklama işletmeciliği" konulu tezlerin büyük farkla önde olduğu (%21.4) anlaşılmaktadır. Yayımlanan makaleler içerisinde "turizm ekonomisi" de % 15.9 ile ikinci en fazla yayımlanan konuyu oluşturmaktadır. "Turizm pazarlaması", % 14.5 ile üçüncü sırada gelirken; "turizmin çeşitlendirilmesi" de % 11.4 ile onu izleyen konuyu teşkil etmektedir.

Tablo verilerinin analizi sonucunda elde edilen bulgulardan bir tanesi de "seyahat

işletmeciliği" konulu tezlerin az bir orana (% 4.5) sahip olmasıdır. Bilindiği üzere turizmle ilgili eğitim kurumlarının programları incelendiğinde, hemen bütün müfredat programlarında "seyahat işletmeciliği" dersi bulunmaktadır. Bu bulgu, Türkiye'de turizm denilince akla ilk olarak "konaklama işletmeciliği"nin geldiği yolundaki görüşü güçlendirmektedir.

Öte yandan, tablo dikkatlice incelendiğinde, yukarıdaki bulguya benzer başka bulguların da olduğu görülmektedir. Bu veriler de göstermektedir ki, Türkiye'de turizmle ilgili genel başlıklarda makale yazmak yaygın bir alışkanlık iken, daha spesifik alanlarda makale yazma konusunda yazarların fazla istekli davranmadıkları anlaşılmaktadır.

Makalelerin konularına göre analizini içeren Tablo 2'deki bulguları daha önce gerçekleştirdiğimiz tezlerle ilgili çalışmanın sonuçlarıyla karşılaştırdığımızda (Kozak, 1995, s. 156); tez konularıyla makalelerin konuları arasında çok benzer yönlerin bulunduğu görülmektedir. Tezlerde de "konaklama işletmeciliği" en fazla hazırlanan tez konusunu oluştururken, "turizm ekonomisi" ve "turizm yatırımları proje analizi", en çok hazırlanan diğer konular olmuştur. Tez konularında da "seyahat işletmeciliği" en altlarda (%2.9) kalan konular arasındadır.

3. Makalelerin yazarların ünvanlarına göre dağılımı

Türkiye'de son 15 yılda yayımlanan makaleleri yazarlarının ünvanlarına göre analize tabii tuttuğumuzda; ki-kare değeri 54.56 bulunmuştur. En fazla makaleyi "diğer" kısmında yer alan ve çoğunluğu, sektör çalışanları ile üniversitelerde görevli olmayan lisansüstü öğrencilerden oluşan grubun yayımlattığı (%22.0) anlaşılmaktadır. "Diğer" olarak belirtilen grubu "doçent"ler (%16.9), "dr"ler (%16.5) ve "yardımcı doçentler" (%13.6) izlemektedirler.

Öte yandan, üniversitelerde görevli olan yazarlar, kendi aralarında değerlendirmeye tabii tutulduğunda (diğer + ya-

TABLO:3 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE YAYIMLANMIŞ TURİZMLE İLGİLİ MAKALELERİN YAZAR ÜNVANLARINA GÖRE DAĞILIMI

Yazarların ünvanı	n	%
Profesör	31	6.3
Doçent	83	16.9
Yardımcı doçent	67	13.6
Dr.	81	16.5
Araştırma görevlisi	56	11.4
Öğretim görevlisi	56	11.4
Okutman	6	1.2
Diğer	108	22.0
Yazarsız	3	0.6
TOPLAM	491	100.0

zarsız toplamı 111 sayısı, 491'den çıkarıldığında, geriye 380 kalır), "doçentler" in %21.8, "yardımcı doçentler" in % 17.6 ve "dr"lerin de % 21.3'lük yüzdelere sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Araştırma görevlileri % 14.7 ve profesörlerin de % 8.1 olduğu da dikkate alındığında, Türkiye'de akademik kariyer için yayımlanmış esere gereksinmesi olan kesimlerin makale yayımlatmakta daha istekli oldukları anlaşılmaktadır ki; bu bulgu, Türkiye'de yaygın bir iddia olan "çalışmanın kariyer için olduğu" görüşünü desteklemektedir.

Tablo verileri incelendiğinde, gerçekten de akademik kariyer için yayımlanmış makaleye ihtiyacı olan kesimlerin (dr., yardımcı doçent ve doçentler), diğerlerine oranla daha çok sayıda makaleyi yayımlattıkları, daha açık anlatımla; makale yayımlatanlar ile kariyer için yayımlanmış makaleye gereksinmesi olanlar arasında yüksek bir korelasyon olduğu görülmektedir.

4. Makalelerin beş yıllık dönemlere göre dağılımı

1979-1994 arasında Türkiye'de turizm konusunda yayımlanmış makalelerin yıllara göre analizini üç dönem halinde yap-

Üniversitelerde görevli olan yazarların içerisinde en fazla makaleyi "doçent", "yardımcı doçent" ve "dr"ler yayımlattırmışlardır.

TABLO:4 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE TURİZM KONUSU YAYIMLANMIŞ MAKALELERİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Yıllar	n	%
1979-1984	83	16.9
1985-1989	115	23.4
1990-1994	293	59.7
TOPLAM	491	100.0

Makalelerin dönemler itibariyle incelenmeye alınması ile, en fazla makalenin 1990-1994 döneminde yayımlanmış olduğu ortaya çıkmıştır.

mak, daha anlamlı bulgulara ulaşmak açısından uygun bulunmuştur(Tablo 4). Tablo değerlerin ki-kare analizi uyguladığımızda, sonucun 164.04 çıktığı görülmüştür. Bu değer, tablo değerleri arasında anlamlı bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. 1979-1984 döneminde turizm konulu 83 (%16.9) makale yayımlanırken; bu rakam, ilerleyen dönemlerde anlamlı artışlar kaydetmiştir. 1985-1989 dönemini içeren yıllarda makale sayısı, ilk beş yıllık döneme göre yaklaşık % 8 artış göstermiş ve toplam makale oranı içerisinde % 23.4'e ulaşmıştır. 1990-1994 döneminde yayımlanan makale oranı, önceki iki dönemin toplamını bile ikiye katlayacak bir oranda gerçekleşmiştir (%59.7).

Bulgular, 1979-1994 yılları arasında içeren 15 yıllık dönemde Türkiye'de yayımlanan turizm konulu makalelerin yaklaşık % 60'ının 1990-1994 yılları arasında yayımlandığını göstermektedir. Bu yoğunlaşmanın nedenleri üzerinde dururken gözden uzak tutulmaması gereken noktalar arasında Anatolia Dergisi'nin 1990 yılında yayınlanmaya başlaması ve Kalkınma

TABLO:5 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE TURİZM KONUSU YAYIMLANMIŞ MAKALELERİN YAYIN KURULUNUN DENETİMİNE TABİ OLUP OLMAMA DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMLARI

Yayın kurulu var mı?	n	%
Yayın kurulu olan	204	41.6
Yayın kurulu olmayan	287	58.5
TOPLAM	491	100.0

Dergisi'nde(Bülteni) turizm konulu makalelerin 1990 yılından sonra yayımlanması bulunmaktadır. Gerçekten de özellikle Anatolia'nın yayın hayatına girmesiyle bu alandaki yayın sayısında önemli artış (beş yılda 133 makale) olduğu ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, 1979 yılından sonra hazırlanan tez sayıları da incelendiğinde, benzer artışların tez sayısında da olduğu görülmektedir (Kozak, 1995, s. 155). Bulgular, Türkiye'de hazırlanan tez sayısıyla yayımlanan makalelerin sayısı arasında yüksek bir korelasyonun bulunduğunu göstermektedir. Çünkü, tezlerin sayılarında da yükselişin yaşandığı yıllar da, 1990 yılına rastlamaktadır.

5. Dergilerin yayın kurulu olma durumu

Türkiye'de turizm alanında çalışmalarda bulunan bilim çevreleri arasında son zamanlarda makalelerin yayın kurulu dergilerde yayımlanıp yayımlanmaması hususunda tartışmaların yapıldığı görülmektedir. Bu tartışmalara katkıda bulunmak amacıyla Türkiye'de makalelerin ne kadarının yayın kurulu olan dergilerde yayımlandığının incelenmesinde yarar bulunmaktadır. Böyle bir inceleme, şimdiye kadar yapılan durumu ortaya koyacaktır. Tablo 5, 1979-1994 yılları arasında yayımlanan makalelerin yayın kurulu olan veya olmayan dergilere göre dağılımını vermektedir. Tablo 5'e göre, Türkiye'de son onbeş yılda yayımlanan makalelerin % 41.6'sı yayın kurulu olan, % 58.5'i ise yayın kurulu olmayan dergilerde yayımlanmıştır.

Tablo 11, dergilerde yayımlanan makaleleri, yayın kurulu denetimine tabi olup olmama durumlarına göre dağılımlarını vermektedir. Tablo verilerine Brandt-Snedecor testini uyguladığımızda, ki-kare değeri 123.48 çıkmıştır. Bu sonuç da, tabloda yer alan değişkenler arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır. Öte yandan Tablo 11'de yer alan parametreler arasında güçlü bir ilişkinin var olduğu da anlaşılmaktadır (Pearson'

C = 0.63). Yayın kurulu olmayan dergilerde yazı yayımlatanlar arasında en yüksek oranları profesör (%74.1), yardımcı doçent (%68.7), üniversite dışından yazarlar (66.7, öğretim görevlisi (%60.7), doçent (%55.4), araştırma görevlisi (55.4) almaktadır.

8. Makalelerin görgül veya kavramsal temelli olma durumu

Daha önce de vurgulandığı üzere, bir ülkedeki veya herhangi bir bilim dalındaki çalışmaların düzeyi ile hazırlanan yayınların görgül (ampirik) temele dayanması arasında çok yakın ilişki bulunmaktadır. Bu görüşten hareketle inceleme kapsamına alınan bu değişken ile turizm konulu makalelerin hangi oranda görgül temele dayandıkları analiz edilecektir.

Tablo 6, turizm konulu makalelerin % 89.8'inin kavramsal, % 10.2'sinin de görgül temelli olduğunu göstermektedir.

Makalelerin görgül veya kavramsal temelli olma durumlarının dergilere göre dağılımını incelediğimizde (Tablo 7), makalelerin kavramsal veya görgül olmaları ile yayımlandıkları dergiler arasında istatistiksel olarak anlamlı ancak çok güçlü olmayan bir ilişki görülmüştür (ki-kare = 60.72142 ve Cramer's V = 0.35167). Tablo 7 verileri, Görgül veri temelli makaleleri, yayımlandıkları dergiler açısından incelersek, en yüksek görgül veri temelli makalenin "Seçme Makaleler" isimli TUGEV tarafından hazırlanan yayında yayımlandığı görülmektedir (%66.7). "Hacettepe Üniversitesi İİBF Dergisi", % 25.0'lik bir oranla veri temelli makale yayımlayan ikinci dergi olmaktadır. Yayımladığı makalenin sayı itibarıyla yüksek olması dolayısıyla "Turizm Yıllığı" isimli yayında yer alan makaleler geneli yansıtmadaki gücü bakımından önemli verilere sahiptir. Sözü edilen yayında yayımlanan makalelerin % 21.8'i görgüline temele dayanmaktadır.

Makalelerin görgül veya kavramsal temelli olma durumlarının dergilerin yayın kurullu olup olmalarına göre dağılımını incelediğimizde (Tablo 8); aralarında

TABLO:6 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE TURİZM KONULU YAYIMLANAN MAKALELERİN KAVRAMSAL VEYA GÖRGÜL TEMELLİ OLUP OLMAMALARINA GÖRE DAĞILIMI

Görgül veya kavramsal temelli olma durumu	n	%
Kavramsal veri temelli	441	89.8
Görgül veri temelli	50	10.2
TOPLAM	491	100.0

anlamlı bir ilişkinin var olduğu görülmektedir (ki-kare = 17.40852). Yayın kurullu olan dergilerde yayımlanan makalelerin % 3.4'ü görgül veri temelli iken, yayın kurulu olmayan dergilerde yayımlanan makalelerin oranı da % 15.0 çıkmaktadır. Görüldüğü üzere yayın kurulu olmayan dergilerde yayımlanan makalelerin ampirik temele dayanma oranı daha yüksek çıkmaktadır. Veriler, Türkiye'de yayın kurulu kurumlaşmasının henüz tam anlamıyla oluşmadığına ilişkin görüşleri destekler nitelikte çıkmıştır. Tablo 8'in ortaya koyduğu bir başka bulgu da, Tür-

TABLO:7 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE TURİZM KONULU YAYIMLANMIŞ MAKALELERİN GÖRGÜL VEYA KAVRAMSAL TEMELLİ OLMA DURUMLARININ DERGİLERE GÖRE DAĞILIMI

Dergiler	Kavramsal		Görgül	
	n	%	n	%
Anatolia Dergisi	125	94.0	8	6.0
Turizm Yıllığı	111	78.2	31	21.8
Turizm İşletmeciliği Dergisi	107	97.3	3	2.7
Eskişehir İİBF Dergisi	6	100.0	-	-
İ.Ü. İCTAM Seçme Yazılar	6	100.0	-	-
Seçme Makaleler	2	33.3	4	66.7
Banka ve Ekonomik Yor. Dergisi	3	100.0	-	-
Verimlilik Dergisi	6	100.0	-	-
Hacettepe İİBF Dergisi	6	75.0	2	25.0
Kalkınma Dergisi	25	92.6	2	7.4
Diğer	48	100.0	-	-
TOPLAM	441	89.8	50	10.18

TABLO:8 - TÜRKİYE'DE TURİZM KONULU MAKALE YAYIMLAYAN DERGİLERİN YAYIN KURULLU OLUP OLMAMASININ MAKALELERİN GÖRGÜL VEYA KAVRAMSAL TEMELLİ OLMASINA GÖRE DAĞILIMI (1979-1994)

Dergilerin yayın kurullu olup olmama durumu	Kavramsal		Görgül		TOPLAM
	n	%	n	%	
Yayın kurullu	197	96.6	7	3.4	203
Yayın Kurulsuz	244	85.0	43	15.0	287
TOPLAM	441	89.8	50	10.2	491

kiye'de araştırmacıların turizm konulu makale yayımlamak için derginin yayın kurullu olup olmasına bakmadığıdır.

Makalelerin veri temelleriyle ilgili dağılımın makaleyi hazırlayan yazarların ünvanlarına göre analiz edilmesi de konuyla ilgili birtakım önemli bulguları ortaya koymaktadır. (Tablo 10). Tablo verilerine Brandt-Scenedor testini uygularsak, ki-kare değerinin 333.29 çıktığı görülmektedir. Öyleyse, makalelerin kav-

TABLO:9 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE TURİZM KONULU YAYIMLANMIŞ MAKALELERİN KONULARININ DÖNEMLER İÇERİSİNDEKİ DEĞİŞİMİ

Konular	D Ö N E M L E R		
	1979-84	1985-89	1990-94
Turizm ve çevre	-	3.4	12.9
Turizmin çeşitlendirilmesi	10.8	11.3	11.6
Turizm pazarlaması	13.2	13.0	15.3
Turizm sosyolojisi	9.6	2.6	6.1
Rekreasyon işl. planlaması	1.2	3.4	3.0
Turizm ekonomisi	21.6	23.4	11.2
Turizm envanteri	-	0.8	3.0
Turizm eğitimi	3.6	8.7	5.1
Seyahat işletmeciliği	7.2	2.6	4.4
Turizm yat. proje analizi	-	1.7	2.0
Konaklama işletmeciliği	26.5	24.3	18.7
Dünya turizmi	2.4	-	1.0
Diğer konular	3.6	4.3	5.1
TOPLAM	100.0	100.0	100.0

ramsal veya görgül temelli olması ile makaleleri yazarların ünvanları arasında bir ilişki bulunmaktadır. Verilerin gücünü ortaya çıkarmak için uyguladığımız Pearson's C testi, 0.91 çıkmıştır. Bu sonuç da, Tablo 10'da yer alan veriler arasında çok güçlü bir ilişkinin varlığını ortaya koymaktadır.

7. Makale konularının dönemlere göre dağılımı

1979-1994 yılları arasında yayımlanan turizm konulu makalelerin 1990-1994 döneminde yoğunlaştığı daha önce belirtilmişti.. Gerçekten de, 1990-1994 döneminde 491 adet makalenin 293'ünün yayımlandığı görülmektedir. Dönemler arasında önemli artışlar gösterecekler de makalelerin dönemsel ağırlıklarıyla ilgili yüzdelerinde önemli oynamaların olmadığı Tablo 9 'un verilerinin incelenmesinden anlaşılmaktadır. Örneğin, "turizmin çeşitlendirilmesi" konulu makaleler 1979-1984 döneminde 10.8 oranında bir yer kaplarken, bu oran 1985-1989 döneminde % 11.3'e ve 1990-1994 döneminde de % 11.6'ya ulaşmıştır. "Turizm pazarlaması" konulu makalelerde ise ilk iki dönem hiçbir değişme gözlenmezken, 1990-1994 döneminde çok az bir değişme görülmektedir. Öte yandan "turizm ekonomisi" konulu makaleler birinci dönemde % 21.6 ve ikinci dönemde % 23.4 iken, üçüncü dönemde % 11.2'ye düşmüştür. "Konaklama işletmeciliği" konulu makalelerde de benzer bir şekilde üçüncü dönemde bir düşme gözlenmektedir. Tablo 9'dan çıkarılabilecek sonuç, Türkiye'de turizm sektörünün dönemler itibarıyla sorunları ve üzerinde yoğunluklu olarak fikir üretmesi gereken konularının değişiklik göstermesine karşılık, hemen hiçbir dönemde makale konularında önemli bir değişim olmamasıdır. Buradan, makale yazarlarının turizm sektörünün gelişmeleriyle, ya fazla ilgilenmedikleri ya da gelişmelerin onlar için herhangi bir şey ifade etmediği yolunda bir yorumda bulunulabilir. Tablo 9'dan elde edilen bulgular; turizm araştırmacılarının sektörel gelişmeleri genellikle izlemedikleri şeklindeki iddiaları destekler niteliktedir.

SONUÇ

1979-1994 yılları arasında Türkiye'de yayımlanan turizm konulu makaleleri inceleyen bu çalışmada aşağıda yer alan sonuçlar elde edilmiştir:

1. Sözü edilen dönemde turizm konulu en fazla makaleyi "Turizm Yıllığı" isimli yayın yayımlamıştır. "Anatolia Dergisi", ikinci ve "Turizm İşletmeciliği Dergisi" de üçüncü sırada en fazla makale yayımlayan dergilerdir.

2. Makalelerin konuları itibariyle değerlendirilmesi sonucunda; en fazla "konaklama işletmeciliği" konulu makalelerin yayımlandığı anlaşılmıştır. "Turizm ekonomisi" ve "turizm pazarlaması" diğer ağırlıklı konuları oluşturmaktadır. Makale konularının incelenmesinde ortaya çıkan en önemli sonuç, Türkiye'de turizm araştırmacılarının henüz spesifik alanlarda yeterli sayıda makale hazırlamadıklarıdır.

3. Makalelerin, yazar ünvanlarına göre analiz edilmesi ile de; en fazla makaleyi "diğer" adı ile ifade edilen ve üniversite dışındaki yazarların oluşturduğu grubun yayımlattıkları ortaya çıkmıştır. Üniversitelerde görevli olanların kendi aralarında analiz edilmesi sonucunda, en çok makaleyi doçentlerin, dr'lerin, yardımcı doçentlerin yayımlattıkları görülmüştür. Bu bulgu, Türkiye'de akademisyenlerin kariyer için makale yayımlattığı yolundaki iddiayı destekler niteliktedir.

4. Makalelerin dönemler itibariyle incelemeye alınması ile, 1990-1994 döneminde, toplam makale sayısının yarısından daha fazlasının yayımlanmış olduğu anlaşılmıştır. Toplam makale sayısının % 16.9'u 1979-1984 ve % 23.4'ü de 1985-1989 döneminde yayımlanmıştır.

5. Makalelerin yayın kurulu denetimi olan veya olmayan dergilere göre dağılımının araştırılması sonucunda, makalelerin çoğunlukla yayın kurulu olmayan dergilerde (% 58.5) yayımlanmış olduğu ortaya çıkmıştır.

6. Makalelerin % 89.8'inin kavramsal temelli, % 10.2'sinin de görgül veri temelli hazırlanmış oldukları görülmüştür.

TABLO:10 - 1979-1994 YILLARI ARASINDA TÜRKİYE'DE TURİZM KONULU YAYIMLANMIŞ MAKALELERİN KAVRAMSAL VEYA GÖRGÜL TEMELLİ OLUP OLMAMALARININ YAZARLARIN ÜNVANLARINA GÖRE DAĞILIMI

Ünvanlar	Kavramsal		Görgül		n
	n	%	n	%	
Profesör	24	77.4	7	22.6	31
Doçent	74	89.2	9	10.8	83
Yardıma doçent	60	89.6	7	10.4	67
Dr.	75	92.6	6	7.4	81
Araştırma görevlisi	45	80.4	11	19.6	56
Öğretim görevlisi	57	91.9	5	8.0	62
Üniversite dışından	103	95.6	5	4.6	108
TOPLAM	438	89.8	50	10.2	488

7. Makalelerin konularının dönemler itibariyle incelenmesi ile, makale konularından pek fazla değişme olmadığı anlaşılmıştır. Dönemler itibariyle makale konularının pek fazla artış veya azalış göstermemesinin ardından yatan bir neden olarak, turizm araştırmacılarının Türk turizm sektöründe ya da dünya genelindeki gelişmeleri yakından izlemedikleri ve ilgilenedikleri yönünde değerlendirilebilir. □

TABLO :11 - YAZAR ÜNVANLARININ TURİZM KONULU MAKALE YAYIMLAYAN DERGİLERİN YAYIN KURULLU OLUP OLMAMALARINA GÖRE DAĞILIMI

Ünvanlar	Yayın kurullu		Yayın kurulsuz		n
	n	%	n	%	
Profesör	7	32.6	23	74.1	31
Doçent	37	44.6	46	55.4	83
Yardımcı doçent	21	31.3	46	68.7	67
Dr.	46	56.8	35	43.2	81
Araştırma görevlisi	25	44.6	31	55.4	56
Öğretim görevlisi	27	39.3	34	60.7	62
Üniversite dışından	36	33.3	72	66	108
TOPLAM	200	41.0	287	58.8	488

KAYNAKÇA

ATASAGUN, Hasan Fehmi, "Ekonomi Bilim Dalı Alanında Yazılmış Makaleler Üzerine Bir Araştırma, 1969-1982" (Basılmamış Mezuniyet Çalışması), Hacettepe Üniversitesi İşletme Bölümü, Ankara, 1983.

BERKMAN, A. Ümit, Kamil KOZAN, "Amme İdaresi Dergisi'nde Yayınlanan Makaleler Üzerine Bir İnceleme", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 12, Sayı:1, Mart 1979, ss. 9-26.

BERKMAN, A. Ümit, "Amme İdaresi Dergisi'nde Yayınlanan Makaleler ve Türk Yönetim Yazını", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt:20, Sayı: 4, Aralık 1987, ss. 19-42.

BİLGİN, N., "Türkiye'de Yapılan Psikoloji Araştırmaları Üzerine Bir İnceleme", *Türkiye'de Sosyal Bilim Araştırmalarının Gelişimi*, Türk Sosyal Bilimler Derneği Yayını, Ankara, 1986.

BLALOCK, H.M., *Social Statistics*, McGraw-Hill Book Company, New York, 1972.

BOWMAN, J.S., J.B. RICHARD, "A Portrait of the Discipline: The Professional Literature of Political Science in the Seventies", *The Political Science Review*, Cilt: 5, Güz 1975.

DENER, H. Işın, H. Fehmi ATASAGUN, "İktisadi Makalelerin Alt Konulara Dağılımı Hakkında Bazı Gözlemler: Journal of Economic Literature'den Yapılan Sayım Sonuçlarının Değerlendirilmesi", *H. Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 3, Sayı: 1-2, 1985, ss. 125-143.

DENER, H. Işın, "Onuncu Sayısında Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Denetimli Permüte Başlık İndeksi", *H. Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, Cilt:8, Sayı:2, 1990, ss. 157-189.

GOODALL, M.R., J. BARRY, M.B. WESTING, "Public Administration Review: 1940 Through 1969", *Public Administration Review*, Cilt: 32, Sayı: 1, 1972.

HENDERSON, John, *SSPx Made Simple*, Wadsworth Publishing Company, California, 1987.

HEPER, Metin, A. Ümit BERKMAN, "Türkiye'de Kamu Yönetimi Araştırma ve Eğitiminde Kavramsal Kuram ve Yönetim Sorunları", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 12, Sayı:2, Haziran 1979, ss. 4-18.

İÇLİ, Tülin, *Sosyal Bilimlerde İstatistik*, Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi Basımevi, Ankara, 1987.

İNÖNÜ, Erdal, 1923-1966 Döneminde Fizik Dalındaki Araştırmalara Türkiye'nin Katkısını Gösteren Bir Bibliyografya ve Bazı Gözlemler, ODTÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları, No: 24, Ankara, 1971.

İNÖNÜ, Erdal, 1923-1966 Dönemi Türkiye Matematik Araştırmaları Bibliyografyası ve Bazı Gözlemler, ODTÜ Fen ve Edebiyat Fakültesi Yayınları, No: 26, Ankara, 1973.

İNÖNÜ, Erdal, "1923-1966 Döneminde Türkiye'nin Kimya ve Biyokimya, Eczacılık, Kimya Mühendisliği, Metalurji Gibi İlgili Dallarda Araştırmaya Katkısını Gösteren Bir Bibliyografya Üzerine Gözlemler", *V. Bilim Kongresi Bilim Adamı Yetiştirme Grubu Tebliğleri*, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Bilim Adamı Yetiştirme Kongresi, Ankara, 1975, ss. 29-36.

İNÖNÜ, Erdal, 1923-1966 Dönemi Türkiye Kimya Araştırmaları Bibliyografyası ve Bazı Gözlemler, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, No: 313, İstanbul, 1982.

KOZAK, Nazmi, "1963-1992 Yılları Arasında Türkiye'de Yüksek Lisans ve Doktora Seviyelerinde Yazılmış Tezlerin Çeşitli Parametrelere Göre Değerlendirilmesi", *Dört Yıllık Turizm Yüksek Okullarında Eğitim-Öğretim Sorunları ve Çözüm Yolları Semineri 23-25 Eylül 1994- Nevşehir*, Nevşehir Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Yayını, Nevşehir, 1994, ss. 150-158.

KOZAK, Nazmi, "Anatolia Dergisi'nde Yayınlanan Yazılar Üzerine Bir İnceleme", *Anatolia Dergisi*, Yıl: 5, Sayı:4, Aralık 1994, ss. 22-33.

LEE, Nan-a, "1928'den 1960'a Kadar Cumhuriyet Gazetesi'nde Edebiyat, Tarih, Kültür ve Sanatla İlgili Yazıların Sistematik Bibliyografyası" (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1991.

PERRY, James L., Kenneth L. Kraemer, "Research Methodology in the Public Administration Review, 1975-1984", *Public Administration Review*, Cilt: 47, Sayı:3, 1986.

ÖNER, Oğuz, "S.B.F. Dergisi'nde İktisadi Araştırmalar: 1960-71", *Siyasal Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt: 27, Sayı: 1, 1972, ss. 167-184.

SÜMBÜLOĞLU, Kadir, "Toplumsal Araştırmalarda Verinin Önemi", *Türkiye'de Toplumsal Bilim Araştırmalarında Yaklaşımlar ve Yöntemler* (Der. Seyfi Karabaş, Yaşar Yeşilçay), Ortadoğu Teknik Üniversitesi Türk Halkbilimi Topluluğu, Ankara, 1977, ss. 59-64

ÜSDİKEN, Behlül, Yorgo PASADEOS, "Türkiye'de Yayınlanan Yönetimle İlgili Makalelerdeki Atıflar Üzerine Bir İnceleme", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 25, Sayı: 2, Haziran 1992, ss. 107-134.

ÜSDİKEN, Behlül, Yorgo Pasadeos, "Türkiye'de Yayınlanan Yönetimle İlgili Veri Temelli Makalelerde Yöntem", *ODTÜ Gelişme Dergisi*, Cilt: 9, Sayı: 2, 1992, ss. 249-266.

ÜSDİKEN, Behlül, Yorgo PASADEOS, "Türkiye'de Örgütler ve Yönetim Yazını", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 26, Sayı: 2, 1993, ss. 73-93.

YILDIRIM, Yasemin, "1968'den 1993'e Amme İdaresi Dergisi", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 26, Sayı: 1, Mart 1993, ss. 255-262.

Makale konularındaki değişimi dönemler itibariyle analiz ettiğimizde, konuların önemliklerinden önemli değişimlerin olmadığı ortaya çıkmıştır.